

Hodnotenie uplynulého pestovateľského roku a kampane 2021/2022 na Slovensku

YEAR IN REVIEW: BEET GROWING AND SUGAR CAMPAIGN 2021/2022 IN SLOVAKIA

Sejba cukrovej repy na Slovensku začala vďaka priaznivým poveternostným podmienkam dňa 11. marca 2021. Vzchádzanie porastov bolo vyrovnané vďaka dobrým vlhkovým podmienkam v pôde. Avšak mladé porasty cukrovej repy boli z veľkej časti poškodené nočnými mrazmi, ktoré zasiahli niektoré pestovateľské oblasti v 14. týždni roka 2022. Poškodených bolo vyše 5 tis. ha porastov, čo predstavovalo vyše 22 % celkovej výmery obsiatych plôch, ktoré dohromady tvorili 22 619 ha. Našťastie agrotechnický termín ešte umožnil nové osevy, ktoré sa vykonali na ploche vyše 3 tis. ha. K ukončeniu sejby došlo teda pomerne neskoro, a to 29. apríla. Nočné mrazy však poškodili aj časť ostatných porastov, na ktorých sa to prejavilo nižšou hustotou porastov a znížením úrodovotného potenciálu. Hustota porastov tak dosiahla v priemere 89 900 jedincov na hektár. V priebehu mája a júna bola kombinácia teplôt a vlhky pomerne priaznivá pre vývoj porastov cukrovej repy. Ďalší vývoj porastov v nasledujúcich vegetačných fázach môžeme charakterizovať ako priemerný. Prísun vlhky bol nerovnomerný, nie však kritický, preto boli porasty pred zahájením vyorávania v pomerne dobrej kondícii. K dobrému

stavu porastov prispel aj znížený výskyt cercosporiôzy v záverečných fázach vegetácie. Zmluvy s cukrovarmi uzavrelo spolu 229 pestovateľov s priemernou pestovateľskou výmerou 96,34 ha na jedného farmára. Pred začatím kampane sme podľa stavu porastov očakávali nižšie priemerné úrody a prvé odhady celkovej produkcie bieleho cukru pred začatím kampane oscilovali okolo 195 tis. t. No priaznivé poveternostné podmienky takmer počas celej kampane viedli k zvyšovaniu hlavne obsahu cukru v bulvách cukrovej repy.

Cukrovárnickú kampaň zahájili 15. septembra 2021 v Slovenských cukrovaroch, s. r. o., v cukrovare Sereď a 22. septembra 2021 v Považskom cukre, a. s., v cukrovare Trenčianska Teplá. Kampaň prebiehala plynule, čomu napomáhali vhodné poveternostné podmienky, ktoré priali počas jesene zberu cukrovej repy, cukrnatosť cukrovej repy sa postupne zvyšovala. Vyorávku miestami spomaľovali zrážky no našťastie neovplyvnilo kontinuitu spracovania počas kampane. Dobré počasie napomáhalo aj skládkovaniu cukrovej repy, ktorá si pomerne dlho zachovávala svoju kvalitu a spracovateľnosť.

Cukrovar spoločnosti Slovenské cukrovary, s. r. o., v Sereďi počas kampane

Príjem repy v spoločnosti Považský cukor, a. s., Trenčianska Teplá počas kampane 2021/2022

Počas kampane sa spracovalo v oboch cukrovaroch spolu 1 381 695 t cukrovej repy. Cukrová repa bola zozbieraná z plochy 22 063 ha. Priemerná hektárová úroda dosiahla výšku 62,63 t a môžeme ju hodnotiť ako priemernú. No napriek tomu vzhľadom k poveternostným podmienkam počas vývoja porastov je to uspokojivý výsledok. Dosiahnutá priemerná spracovateľská cukornatosť bola na úrovni 17,29 % a vzrástla v porovnaní

s minulým rokom o 2,84 %. Celková výroba cukru dosiahla úroveň – 210 365 t. Úroda polarizačného cukru bola 10,83 t·ha⁻¹ a z nej vyplývajúca výroba bieleho cukru 9,53 t·ha⁻¹. Priemerná denná spracovateľská kapacita cukrovarov na Slovensku dosiahla v uplynulej kampani úroveň 10 228 t, čo predstavuje mierne navýšenie oproti roku 2020/2021. Celková výťažnosť cukru v kampani bola 88 %.

Cukrovar Považský cukor, a. s., Trenčianska Teplá ukončil spracovanie repy 6. januára 2022, spracovanie v Slovenských cukrovaroch, s. r. o., Sereď bolo ukončené 25. januára 2022. Cukrovarnícka kampaň 2021/2022 na Slovensku trvala 132 dní.

Tab. 1. Základné údaje o cukrovarníckej kampani 2021/2022

Ukazovateľ	Kampaň 2021/2022
Počet spoločností	2
Počet spracovateľských jednotiek	2
Zberová plocha cukrovej repy (ha)	22 063
Počet pestovateľov	229
Priemerná výmera na pestovateľa (ha)	96,34
Priemerná úroda cukrovej repy (t·ha ⁻¹)	62,63
Priemerná úroda polarizačného cukru (t·ha ⁻¹)	10,83
Priemerná úroda bieleho cukru (t·ha ⁻¹)	9,53
Výťažnosť cukru (%)	88,00
Spracovaná repa (t)	1 381 695
Priemerná cukornatosť (%)	17,29
Výroba cukru (t)	210 365
Výroba melasy (t)	50 769
Denná spracovateľská kapacita (t·d ⁻¹)	10 228
Doba trvania kampane (d)	132

Radovan Roba, Slovenský cukrovarnícky spolok

Roba R.: Year in Review: Beet Growing and Sugar Campaign 2021/2022 in Slovakia

Sugar beet sowing in Slovakia began due to favorable weather conditions on March 11, 2021. Young sugar beet coppice was largely damaged by night frosts, which hit some of the growing areas in week 14 of 2022. More than 5,000 ha were damaged, which represented more than 22% of the total area which together amounted to 22,619 ha. The sowing was completed relatively late on April 29. Beets were grown by a total of 229 growers with an average of 96.34 ha per farmer. The average number of individuals reached 89,900 per hectare. During the campaign, a total of 1,381,695 tons of sugar beet were processed in both sugar factories. Sugar beet was harvested from an area of 22,063 ha. The average yield per hectare reached 62.63 tons and can thus be evaluated as average. The achieved average sugar content was 17.29%, i.e. a 2.84% increase as compared to the previous year. The total sugar production reached 210,365 tons. The average daily processing capacity of sugar factories in Slovakia was 10,228 tons, which represents a slight increase compared to last year. The overall sugar yield reached 88%. The 2021/2022 sugar campaign in Slovakia lasted 132 days.